

Болгарский язык с Яном Бибияном

Елин Пелин

Ян Бибиян. Неверо`ятните приключ`ения на едн`о хлап`е
(*Ян Бибиян. Невероятные приключения одного мальчугана*)

Книгу адаптировал Святослав Димитров bg_cons@abv.bg

Метод чтения Ильи Франка

ПОРТР`ЕТ (*ПОРТРЕТ*)

В едн`о м`алко градч`е, (*в одном маленьком городке*) при едн`а вис`ока планин`а, (*у высокой горы*) при едн`а гол`яма рек`а `имаше едн`о хлап`е. (*у большой реки жил мальчик*) Но то не прил`ичаше на др`угите дец`а от градч`ето. (*но он не был похож на других детей из городка*) То б`еше м`алко по-др`уго. (*он был немного другим*) П`ърво, то н`икога не вч`есваше кос`ата си (*во-первых, он никогда не причесывал свои волосы*) и затов`а тя стое`ше на глав`ата му ч`орлава на ч`елото (*и потому они были на его голове взъерошенными надо лбом*) и см`ачкана отстран`и, (*и мятыми по сторонам*) прил`ична на изгор`яла от сл`ънцето трев`а, (*похожими на сгоревшую от солнца траву*) през ко`ято е м`инала ц`яла черд`а телц`и. (*через которую прошла целая череда телят*) В`ърху н`ея н`икога не бе пост`авяна ш`апка, (*на ней никогда не было шапки; поставям — ставить*) защ`ото тов`а дет`е, (*потому что этот ребенок*) ко`ето друг`арите му кой знае защ`о нар`ичаха Ян Биби`ян, (*которого его друзья, неизвестно почему, называли Яном*

Бибияном) не м`ожеше да търп`и шапка (*терпеть не мог шапки*) на глав`ата си, (*на своей голове*) а и н`икаква шапка не м`ожеше търпел`иво да сто`и на едн`а так`ава глав`а. (*да и никакая шапка не могла терпеливо держаться на такой голове*) К`олкото п`ъти и да поп`аднеше н`якаква шапка в`ърху ч`орлавите кос`и на Ян Бибиян, (*сколько раз ни попадала какая-нибудь шапка на взъерошенные волосы Яна Бибияна*) тя не сто`еше там п`овече от едн`а мин`ута, (*она там не держалась больше одной минуты*) падаше или отхвр`ъкваше сам`а и н`икой в`ече не м`ожеше да я нам`ери. (*падала или отлетала сама и никто больше не мог ее найти*).

В едно малко градче, при една висока планина, при една голяма река имаше едно хлапе. Но то не приличаше на другите деца от градчето. То беше малко по-друго. Първо, то никога не вчесваше косата си и затова тя стоеше на главата му чорлава на челото и смачкана отстрани, прилична на изгоряла от слънцето трева, през която е минала цяла черда телци. Върху нея никога не бе поставяна шапка, защото това дете, което другарите му кой знае защо наричаха Ян Бибиян, не можеше да търпи шапка на главата си, а и никаква шапка не можеше търпеливо да стои на една такава глава. Колкото пъти и да попаднеше някаква шапка върху чорлавите коси на Ян Бибиян, тя не стоеше там повече от една минута, падаше или отхвр`ъкваше сама и никой вече не можеше да я намери.

Вт`оро, н`икаква др`еха не м`ожеше да сто`и (*во-вторых, ни одна одежда не могла оставаться*) в`ърху наб`итото и зд`раво т`яло на Ян Бибиян здр`ава и ч`иста п`овече от ед`ин ден. (*на плотном и крепком теле Яна Бибияна целой и чистой больше одного дня*) Ведн`ага тя съвс`ем изг`убваше вс`якакъв прил`ичен вид, (*она сразу же теряла всякий приличный вид*) изг`убваше цвят и получ`аваше стр`анни л`епкави петн`а, (*теряла цвет и получала странные липкие пятна*) кой зн`ае от какв`о. (*неизвестно отчего*)

Кал и прах я покриваха, *(грязь и пыль покрывали ее)* ръбовете ѝ се напукваха, *(швы ее трескались)* сякаш се засмиваха, *(как будто смеялись)* и през тия отвори *(и через эти трещины)* се напречваха като тънки ситни зъби скъсаните конци на шева. *(вылезали, как тонкие мелкие зубы, порванные нитки шва)*

Второ, никаква дреха не можеше да стои върху набитото и здраво тяло на Ян Бибиян здрава и чиста повече от един ден. Веднага тя съвсем изгубваше всякакъв приличен вид, изгубваше цвят и получаваше странни лепкави петна, кой знае от какво. Кал и прах я покриваха, ръбовете ѝ се напукваха, сякаш се засмиваха, и през тия отвори се напречваха като тънки ситни зъби скъсаните конци на шева.

Ян Бибиян не търпеше никакви обувци. *(Ян Бибиян терпеть не мог никакую обувь)* Той обичаше да ходи бос *(он любил ходить босым)* и затова ходилата му бяха разплескани като жаби, *(и потому ноги его были расплющенные, как лягушки)* пръстите — разперени, *(пальцы растопыренные)* а кожата на коленете му беше груба, *(а кожа на коленях была грубой)* мазолеста и нацепена така много от вятър, студ, вода и други неизвестни причини, *(мозолистой и треснувшей так сильно от ветра, холода и других неизвестных причин)* че понякога от някоя от тия цепнатини течеше кръв. *(что иногда из некоторых из этих трещинок текла кровь)* Върху кожата с окът той понякога написваше името си 'Ян Бибиян' *(на коже ногтем он иногда писал свое имя 'Ян Бибиян')* и то личеше отдалеч, като написано с тънко тебеширче. *(и его было видно издалека, как будто оно было написано тонким мелом).*

Ян Бибиян не търпеше никакви обувци. Той обичаше да ходи бос и затова ходилата му бяха разплескани като жаби, пръстите — разперени, а кожата на коленете му беше груба, мазолеста и нацепена така много

от вятър, студ, вода и други неизвестни причини, че понякога от някои от тия цепнатини течеше кръв. Върху кожата с нокът той понякога написваше името си ‘Ян Бибиян’ и то личеше отдалеч, като написано с тънко тебеширче.

Б`едните му род`ители пол`агаха мн`ого труд и гр`ижи, *(его бедные родители прилагали много труда и забот)* за да вк`арат в п`ътя св`оего люб`имо и ед`инствено момч`е, *(чтобы наставить на правильный путь своего любимого и единственного мальчика)* `ала напр`азно. *(но напрасно)* Нищо не пом`огна: *(ничего не помогло)* нито с`ълзите на м`айка му, *(ни слезы его матери)* ко`ято денон`ощно раб`отеше ч`уждо и тъч`еше на стана, *(которая круглосуточно работала на других людей и ткала на станке)* н`ито съв`етите на трудолюб`ивия му бащ`а, *(ни советы его трудолюбивого отца)* ко`ито пон`якога се превр`ъщаха в плесн`ици или дърв`о. *(которые иногда превращались в оплеухи или дерево = в розги)* Бащ`а му гл`едаше с гол`еми гр`ижи ед`инственото л`озе, *(отец его очень заботился о единственном винограднике: “присматривал с большими заботами”; грижа — забота)* що `имаше, *(который имел)* и н`осеше от планин`ата дърв`а с маг`аренцето си, *(и приносил с гор дрова со своим осликом)* ко`ето по хар`актер и посл`ушност дал`ече надмин`аваше непоправ`имия Ян Бибиян. *(который по характеру и послушанию намного превосходил неисправимого Яна Бибияна)*

Бедните му родители полагаха много труд и грижи, за да вкарат в пътя своето любимо и единствено момче, ала напразно. Нищо не помогна: нито сълзите на майка му, която денонощно работеше чуждо и тъчеше на стана, нито съветите на трудолюбивия му баща, които понякога се превръщаха в плесници или дърво. Баща му гледаше с големи грижи единственото лозе, що имаше, и носеше от планината

дърва с магаренцето си, което по характер и послушност далече надминаваше непоправимия Ян Бибиян.

Пон`еже н`ищо не пом`агаше за облагород`яване душ`ата на люб`имия им син, *(так как ничто не помогало для облагораживания души их любимого сына)* род`ителите му се отч`аяха, *(его родители отчаялись)* вд`игнаха ръка от н`его *(подняли руки от него; вдигам си ръцете — перестая заниматься чем-либо)* и го ост`авиха на гр`ижите на провид`ението. *(и оставили его на заботу провидения).*

И так`а Ян Бибиян зажив`я на `улицата. *(и так Ян Бибиян зажил на улице)* Той прест`ана да посещ`ава уч`илището. *(он перестал посещать школу)* Друг`арите от махал`ата, *(его приятели с квартала)* с ко`ито п`о-рано игр`аеше, *(с которыми он раньше играл)* го ост`авиха, *(его оставили)* едн`о — защото се бо`яха от н`его, *(во-первых, потому что боялись его)* и, др`уго — защ`ото н`ямаше какв`о да ги св`ързва с н`его. *(и во-вторых, потому, что не было ничего, что бы их связывало с ним)*

Ян Бибиян не `искаше да знае. *(Ян Бибиян не хотел знать).* Той бе дов`олен. *(он был доволен)* И п`очна да се заним`ава по св`оему и да изб`ягва по ос`обен н`ачин ск`уката, *(и начал заниматься по-своему и избегать особенным способом скуку)* ко`ято му причин`яваше безд`елието. *(которую ему причиняло безделье)*

Той об`ичаше да сто`и до н`якой ср`утен зид *(он любил сидеть около какого-нибудь разрушенного забора)* край град`а *(около города)* и ч`акаше да м`ине н`якое к`уче, *(и ждал, когда пройдет какая-нибудь собака)* в`ърху ко`ето да хв`ърли к`амък, *(в которую он кидал камень)* н`якое дет`е, на ко`ето да вз`еме ш`апката *(какой-нибудь ребенок, у которого он отбирал шапку)* и да я хв`ърли на зем`ята, *(и бросал ее на землю)* н`якой нещ`астен пр`осяк или ц`иганин, *(какой-нибудь несчастный нищий или цыган)* за да п`усне к`амък в торб`ата му, *(что-бы опустить камень в его сумку)* някой

кол`ар, за да подпл`аши кон`ете му. *(какой-нибудь извозчик, что-бы испугать его коней)*

Ког`ато тия р`аботи му омр`ъзваха, *(когда эти дела ему надоедали)* той тр`ъгваше да ск`ита из град`а *(он шел скитаться по городу)* и сп`ираше в чарш`ията, *(и останавливался на торговой улице)* където `имаше т`олкова заб`авни р`аботи. *(где было столько забавных дел)*

Понеже нищо не помагаше за облагородяване душата на любимия им син, родителите му се отчаяха, вдигнаха ръка от него и го оставиха на грижите на providението.

И така Ян Бибиян заживя на улицата. Той престана да посещава училището. Другарите от махалата, с които по-рано играеше, го оставиха, едно — защото се бояха от него, и, друго — защото нямаше какво да ги свързва с него.

Ян Бибиян не искаше да знае. Той бе доволен. И почна да се занимава по своему и да избягва по особен начин скуката, която му причиняваше безделието.

Той обичаше да стои до някой срутен зид край града и чакаше да мине някое куче, върху което да хвърли камък, някое дете, на което да вземе шапката и да я хвърли на земята, някой нещастен просяк или циганин, за да пусне камък в торбата му, някой колар, за да подплаши конете му.

Когато тия работи му омръзваха, той тръгваше да скита из града и спираше в чаршията, където имаше толкова забавни работи.

СР`ЕЩА С Д`ЯВОЛЧЕТО

(ВСТРЕЧА С ЧЕРТЕНКОМ)

Веднѣж Ян Бибиян скѣташе извѣн градѣа съвсѣм безцѣлно. *(однажды Ян Бибиян скитался за городом совсем без цели)* Всѣчки децѣа бѣяха коѣе на учѣилище, *(все дети были кто в школе)* коѣе на рѣбота. *(кто на работе)* пѣкъ бѣеше хѣубав прѣолетен ден, *(а был и хороший весенний день)* когѣато цѣфтѣят овѣошките, *(когда цветут сады)* когѣато полѣето е зелѣено *(когда поле зеленое)* и когѣато птѣиците, *(и когда птицы)* коѣито бѣяха надошлѣи от юг, *(которые пришли = прибыли с юга)* приготвлѣяваха гнездѣата си. *(приготавливали свои гнезда)* Всѣеки бѣеше заѣет с рѣботата си *(каждый был занят своей работой)* и Ян Бибиян нѣямаше с когѣо да се забавлѣява. *(и Яну Бибияну не с кем было забавляться)* Сутринтѣа той стоѣя дѣълго пред дюкѣяна на махлѣенския кацѣар *(утром он стоял долго перед лавкой квартального бондаря)* с желѣание да открдѣне еднѣо мѣъничко триѣонче. *(с желанием украсть маленькую пилу; трион — маленькая пила)* `Искаше му се да претрѣие нѣякое и дрѣуго `ябълчево дѣрвѣо *(ему хотелось погубить яблоню-другую)* в овѣошната градѣина на чѣича си. *(в саду своего дяди)* Кацѣарят, кѣойто познѣаваше Ян Бибиян *(бондарь, который знал Яна Бибияна)*, го нахѣока и пропѣди: *(его наругал и прогнал)*

— Каквѣо зѣяпаш, крадлѣиво хлапѣе? *(что глазеешь, воровитый сорванец?)* Я си обѣирай крѣушите отгук! *(убирайся отсюда; обирам си крушите — фраз. убираться, исчезать, букв. собираю груши)* Такѣива мѣързелѣивци не обѣичам да стоѣят пред дюкѣяна ми. *(я не люблю, когда такие лентяи стоят у моей лавки)*

Веднѣж Ян Бибиян скиташе извѣн града съвсѣм безцѣлно. Всички деца бяха кое на училище, кое на работа. пѣкъ беше хубав пролетен ден, когато цѣфтѣят овошките, когато полето е зелено и когато птиците, които бяха надолшли от юг, приготвляваха гнездата си. Всеки беше зает с работата си и Ян Бибиян нямаше с кого да се забавлява. Сутринта той стоя дълго пред дюкяна на махленския кацар с желание да открадне

едно мъничко трионче. Искаше му се да претрие някое и друго ябълчево дърво в овощната градина на чича си. Кацарят, който познаваше Ян Бибиян, го нахока и продъди:

— Какво зяпаш, крадливо хлапе? Я си обирай крушите оттук! Такива мързеливци не обичам да стоят пред дюкяна ми.

Ян Бибиян се опл`ези на кац`аря (*Ян Бибиян показал язык бондарю*) и б`ързо оф`ейка, (*и быстро исчез*) к`ато се зак`ани да му напр`ави н`якоя пакост. (*пригрозив сделать ему какую-нибудь пакость*)

Ян Бибиян от`иде да ск`ита изв`ън град`а. (*Ян Бибиян пошел скитаться за город*) Той д`ълго сто`я на м`оста на рек`ата (*он долго стоял на мосту реки*) и хв`ърля к`амъни в б`истрия в`ир д`олу (*и бросал камни в чистый поток внизу*) , къд`ето игр`аеха в`есело др`ебни р`ибки. (*где играли весело маленькие рыбки*) п`осле се кач`и на едн`а ст`ара върб`а (*потом залез на старую вербу*) и д`ълго вр`еме к`ука като к`укувица. (*и долгое время куковал, как кукушка*) С`етне изл`езе на п`ътя (*потом вышел на дорогу*) и хв`ърли н`яколко к`амъка под`ир ед`ин автомоб`ил, (*и бросил несколько камней вслед автомобилю*) к`ойто със светк`авична бързин`а пр`ефуча край н`его (*который молниеносно пролетел мимо него*) и го покр`и с `облак пр`ах. (*и покрыл его облаком пыли*)

Ян Бибиян се оплези на кацаря и бързо офейка, като се казани да му направи някоя пакост.

Ян Бибиян отиде да скита извън града. Той дълго стоя на моста на реката и хвърля камъни в бистрия вир долу, където играеха весело дребни рибки. после се качи на една стара върба и дълго време кука като кукувица. Сетне излезе на пътя и хвърли няколко камъка подир един автомобил, коюто със светкавична бързина префуча край него и го покри с облак прах.

Дълго гл`еда след автомобилa Ян Бибиян, *(долго смотрел вслед автомобилю Ян Бибиян)* най-п`осле пос`очи м`алкото си юмр`уче по след`ите му и се зак`ани. *(потом показал свой маленький кулачок ему вслед, угрожая)*

Какв`о да прав`и? *(что ему делать?)* Н`ещо ч`оплеше нем`ирната му душ`а *(что-то ковыряло его беспокойную душу)* и не му д`аваше спок`ойствие. *(и не давало ему покоя)* Тоя д`ен не му се уд`аде *(в этот день ему не удалось)* да напр`ави н`икаква п`акост. *(сделать никакой пакости)* Без усп`ех ост`анаха вс`ичките му л`оши з`амисли *(без успеха остались все его плохие задумки)* той върв`еше недов`олен и мр`ачен. *(и он шел недовольный и мрачный)* Спл`есканата кос`а на глав`ата му *(свлявшиися волосы на его голове)* изгл`еждаше като пов`ехнала тр`ева *(выглядели, как увядшая трава)* над н`якоя крат`унена сакс`ия. *(над каким-нибудь горшком для цветов из коры тыквы; крат`уна — вид тыквы; сакс`ия — горшок для цветов)*

Дълго гледа след автомобилa Ян Бибиян, най-после посочи малкото си юмруче по следите му и се закани.

Какво да прави? Нещо чоплеше немирната му душа и не му даваше спокойствие. Тоя ден не му се удаде да направи никаква пакост. Без успех останаха всичките му лоши замисли и той вървеше недоволен и мрачен. Сплесканата коса на главата му изглеждаше като повехнала трева над някоя кратунена саксия.

Оп`ита се да подсв`ирне, *(он попробовал свистнуть)* но уст`ата му б`еше разкрив`ена *(но губы его были кривыми)* от недов`олство, затов`а н`ищо не изл`езе. *(от недовольства, так что ничего не получилось)*

Отведн`ъж под крак`ата му *(вдруг под его ногами)* се с`овна ед`ин гол`ям зел`ен г`ущер, *(высунулась большая зеленая ящерица)* уд`ари го с оп`ашка по

пет`ата *(ударил его хвостом по пятке)* и се м`ушна в разс`ипаната оград`а на едн`о л`озе. *(и сунулась в разрушенную ограду одного виноградника)*

Оч`ите на Ян Бибиян св`етнаха от р`адост, *(глаза Яна Бибияна засветились от радости)* пов`ехналата му кос`а с`якаш се освеж`и, *(его увядшие волосы как будто освежились)* изкрив`ената му от недов`олство уст`а се изпр`ави *(скривленные от недовольства губы распрямились)* и той подсв`ирна ж`иво. *(и он живо свистнул)* Х`убавото зел`ено жив`отно *(красивое зеленое животное)* изп`ълз`я на едн`а нагр`ята от сл`ънцето пл`оча *(вылезло на нагретую солнцем плиту)* до оград`ата и се спр`я. *(у забора и остановилось)* То дор`и си об`ърна глав`ата към Ян Бибиян, *(оно даже повернуло голову к Яну Бибияну)* кат`о че `искаше да му к`аже н`ещо. *(как будто хотело ему что-то сказать)*

Опита се да подсвирне, но устата му беше разкривена от недоволство, затова нищо не излезе.

Отведнъж под краката му се совна един голям зелен гущер, удари го с опашка по петата и се мушна в разсипаната ограда на едно лозе.

Очите на Ян Бибиян светнаха от радост, повехналата му коса сякаш се освежи, изкривената му от недоволство уста се изправи и той подсвирна живо. Хубавото зелено животно изпълзя на една нагрята от слънцето плоча до оградата и се спря. То дори си обърна главата към Ян Бибиян, като че искаше да му каже нещо.

Ян Бибиян се нав`еде, *(Ян Бибиян нагнулся)* вз`е един гол`ям к`амък, *(взял один большой камень)* дебнешк`ом прист`ъпи н`яколко кр`ачки *(подкрадываясь, сделал несколько шагов)* и хв`ърли към г`ущера. *(и бросил его в сторону ящерицы)* Мак`ар че к`амъкът п`адна бл`изо до зел`еното жив`отно, *(хотя камень упал близко к зеленому животному)* то не се упл`аши. *(оно не испугалось)* Тог`ава Ян Бибиян реш`и да го улов`и жив. *(тогда Ян Бибиян решил его поймать живым)* Той п`очна да се

приближ`ава към н`его *(он начал приближаться к нему)* и да говори т`ихо:
(и тихо говорить)

Аз съм Ян Бибиян, *(Я — Ян Бибиян)*

аз съм м`алък кат`о з`алък, *(я маленький, как кусочек хлеба;*
зальк — букв. порция еды)

с`илен кат`о велик`ан. *(сильный, как великан)*

Но г`ущерът не доч`ака *(но ящерица не дождалась)* да се прот`егне към н`его мр`ъсната рък`а на Ян Бибиян, *(пока к ней протянется грязная рука Яна Бибияна)* а изв`и г`ъвкавото си т`яло и поб`ягна. *(а вильнула своим гибким телом и убежала)*

Ян Бибиян се наведе, взе един голям камък, дебнешком пристъпи няколко крачки и хвърли към гущера. Макар че камъкът падна близо до зеленото животно, то не се уплаши. Тогава Ян Бибиян реши да го улови жив. Той почна да се приближава към него и да говори тихо:

Аз съм Ян Бибиян,

аз съм малък като зальк,

силен като великан.

Но гущерът не дочака да се протегне към него мръсната ръка на Ян Бибиян, а изви гъвкавото си тяло и побягна.

Ян Бибиян предпазл`иво *(Ян Бибиян осторожно)* и т`ихо тр`ъгна след н`его. *(и тихо пошел вслед за ней)*

Гущерът навл`езе в л`озето *(ящерица залезла в виноградник)* и кат`о кривол`ичеше тв`ърде ср`ъчно *(и извиваясь довольно умело)* межд`у ток`ущо раззелен`илите се мл`ади в`ейки, *(между только что зазеленевших молодых веток)* изл`езе в м`алката гор`ичка *(вылезла в маленький лесок)* на ба`ирчето, *(на холмике)* отт`ам скрив`и в една долин`а, *(оттуда свернула в долину)* препл`етена с тр`ъни и къп`ини. *(переплетенную терном и ежевикой)* Сред къп`ините `имаше гол`ям к`амък. *(среди ежевики был*

большой камень) Г`ущерът изп`ълз`я на т`оя к`амък. (*ящерица залезла на этот камень*)

Ян Бибиян не го изп`ускаше от п`огледа си. (*Ян Бибиян не выпускал ее из виду*) Той го след`еше (*он следил за ней*) с ж`ивите си оч`и (*своими живыми глазами*) и п`очна да огл`ежда к`амъка (*и начал рассматривать камень*) и да т`ърси м`ясто, (*и искать место*) откъд`е най-л`есно м`оже да се покач`и в`ърху н`его. (*откуда легче всего можно на него забраться*) Г`ущерът забел`яза движ`енията на м`алкия, (*ящерица заметила движения маленького = парнишки*) пл`ъзна се по к`амъка (*скользнула по камню*) и изч`езна в едн`а гол`яма д`упка под не`го. (*и исчезла в одной большой дыре под ним*)

Ян Бибиян предпазливо и тихо тръгна след него.

Г`ущерът навлезе в лозето и като криволичеше твърде сръчно между току-що раззеленилите се млади вейки, излезе в малката горичка на баирчето, оттам скриви в една долина, преплетена с тръни и къпини. Сред къпините имаше голям камък. Г`ущерът изп`ълзя на тоя камък.

Ян Бибиян не го изкускаше от погледа си. Той го следеше с живите си очи и почна да оглежда камъка и да търси място, откъде най-лесно може да се покачи върху него. Г`ущерът забеляза движенията на малкия, плъзна се по камъка и изчезна в една голяма дупка под него.

— Фют!*(фу!)* — изв`ика недов`олен Ян Бибиян (*крикнул недовольный Ян Бибиян*) и м`ахна с рък`а. (*и махнул рукой*)

Отведн`ъж из д`упката, (*вдруг из дыры*) ко`ято б`еше под камъка, (*которая была под камнем*) изск`окна едн`о м`алко чов`ече, (*выскочил маленький человечек*) ск`очи на к`амъка и к`аза: (*вскочил на камень и сказал*)

— Ей, хлап`е, защ`о ме в`икаш? (*эй, сорванец, зачем меня зовешь?*)

— Аз не те в`икам (*я тебя не зову*) — к`аза Ян Бибиян (*сказал Ян Бибиян*) и п`очна да разгл`ежда уч`удено тов`а дет`е, (*и начал рассматривать*

удивленно этого ребенка) ко̀ето н̀икога не б̀еше в̀иждал. *(которого никогда не видел)*

— Как не си ме в̀икал? *(как это ты меня не звал?)* Нал̀и ти пред̀и малко изв̀ика "Фют"! *(ты же только что крикнул "фу"')*

— Да, но т̀ебе не в̀иках. *(да, но тебя я не звал)*

— Аз съм малко д̀яволче и се к̀азвам Фют *(я маленький чертенок и меня зовут Фу)*— к̀аза стр̀анното чов̀ече *(сказал странный человечек)* и п̀очна да подск̀ача в̀ърху к̀амька и да се см̀ее *(и начал прыгать на камне и смеяться)*

— **Фют!** — извика недоволен Ян Бибиян и махна с ръка.

Отведнъж из дупката, която беше под камька, изскокна едно малко човече, скочи на камька и каза:

— Ей, хлапе, защо ме викаш?

— Аз не те викам — каза Ян Бибиян и почна да разглежда учудено това дете, което никога не беше виждал.

— Как не си ме викал? Нали ти преди малко извика "Фют"!

— Да, но тебе не виках.

— Аз съм малко дяволче и се казвам Фют — каза странното човече и почна да подскача върху камька и да се смее.

Ян Бибиян не се уплаши от д̀яволчето. *(Ян Бибиян не испугался чертенка)* Напр̀отив, то му хар̀еса *(наоборот, он ему понравился)* и той п̀очна да го гл̀еда с любоп̀итство *(и он начал смотреть на него с любопытством)* и с усм̀ивка. *(и с улыбкой)* То дон̀якъде прил̀ичаше на Ян Бибиян, *(он в чем-то был похож на Яна Бибияна)* с̀амо че бе по-сл̀або *(только но был более худым)* и мн̀ого п̀ъргаво *(и очень проворный)* То ск̀ачаше б̀ързо и л̀еко *(он прыгал быстро и легко)* като бълх̀а *(как блоха)* и мн̀ого лук̀аво в̀ърт̀еше оч̀ите си. *(и очень лукаво крутил своими глазами)* А кат̀о се см̀ееше, *(а когда смеялся)* в уст̀ата му бл̀ещяха х̀убави б̀ели

з`ъби. *(во рту у него блестели отличные белые зубы)* Отстран`и на ч`елото му, *(сбоку на его лбу)* под р`ошавата му коса, *(под его взъерошенными волосами; рошав — лохматый)* се под`аваха две м`алки р`огчета. *(торчали два маленьких рожка)* Отз`аде му *(сзади его)* се м`яташе д`ълга оп`ашка. *(болтался длинный хвост)*

Д`яволчето отведн`ъж спр`я да ск`ача *(чертенок вдруг перестал прыгать)* и поп`ита при`ятелски: *(и спросил дружелюбно)*

— Как ти е `името! *(как твое имя!)*

Ян Бибиян вд`игна глав`а *(Ян Бибиян поднял голову)* и к`аза в`ажно: *(и сказал важно)*

Аз съм Ян Биб`иян, *(я Ян Бибиян)*

аз съм м`альк кат`о з`альк, *(я маленький, как кусочек хлеба)*

с`илен кат`о велик`ан. *(сильный, как великан)*

Ян Бибиян не се уплаши от дяволчето. Напротив, то му хареса и той почна да го гледа с любопитство и с усмивка. То донякъде приличаше на Ян Бибиян, само че бе по-слабо и много пъргаво. То скачаше бързо и леко като бълха и много лукаво въртеше очите си. А като се смееше, в устата му блещяха хубави бели зъби. Отстрани на челото му, под рошавата му коса, се подаваха две малки рогчета. Отзаде му се мяташе дълга опашка.

Дяволчето отведнъж спря да скача и попита приятелски:

— Как ти е името!

Ян Бибиян вдигна глава и каза важно:

Аз съм Ян Бибиян,

аз съм малък като залък,

силен като великан.

— Ян Биб`иян, Ян Бибиян! *(Ян Бибиян, Ян Бибиян!)* П`очна да п`ее *(начал петь)* и да подск`ача д`яволчето. *(и прыгать чертенок)* — Тв`оето `име

много ми хареса. *(твое имя мне очень нравится)* Искаш ли да станем приятели? *(хочешь подружиться?)* Аз нямам никакви другари. *(у меня нет никаких друзей)* Моят баща, *(мой отец)* старият дявол Фюфюнко, *(старый черт Фюфюнко)* ме изпъди, *(меня прогнал)* защото цял месец не можах да направя никаква пакост *(потому что целый месяц я не мог сделать ни одной пакости)* и никакво зло на никого. *(и никакого зла никому)* Той ме наказа да живея далеч от него *(он меня наказал жить далеко от него)* в тая дупка дотогава, *(в этой дыре, до тех пор)* докато не стана способен да върша пакости *(пока я не стану способным делать пакости)* и да правя зло на хората. *(и делать зло людям)*

Ян Бибиян слушаше мълчаливо *(Ян Бибиян слушал молчаливо)* и с внимание *(и с вниманием)* разказа на дяволчето *(рассказ чертенка)* и усещаше в душата си радост, *(и чувствовал в своей душе радость)* че се запозна с таква интересно момче. *(что познакомился с таким интересным мальчиком)*

— Ян Бибиян, Ян Бибиян! — почна да пее и да подскача дяволчето. — Твоето име много ми хареса. Искаш ли да станем приятели? Аз нямам никакви другари. Моят баща, старият дявол Фюфюнко, ме изпъди, защото цял месец не можах да направя никаква пакост и никакво зло на никого. Той ме наказа да живея далеч от него в тая дупка дотогава, докато не стана способен да върша пакости и да правя зло на хората.

Ян Бибиян слушаше мълчаливо и с внимание разказа на дяволчето и усещаше в душата си радост, че се запозна с таква интересно момче.

— Ян Бибиян, приемаш ли ме за другар? *(Ян Бибиян, ты меня принимаешь за своего товарища?)* — извика високо дяволчето *(крикнул громко чертенок)* и подскочна на един крак. *(и прыгнул на одной ноге)*

— Приемам! *(принемаю!)* — каза с готовност Ян Бибиян. *(сказал с готовностью Ян Бибиян)* — И моят баща е вдигнал ръка от мене. *(и мой отец поднял от меня руку = махнул на меня рукой)* Само че по друга причина. *(но по другой причине)* Твоят баща се е отказал от тебе, *(твой отец отказался от тебя)* защото не си способен да правиш пакости, *(потому что ты не способен делать пакости)* а моят баща се отказва от мене, *(а мой отец отказывается от меня)* защото съм способен само за пакости *(потому, что я способен только на пакости)* и за нищо друго. *(и ни на что другое)*

— Ах! *(ах!)* — извика дяволчето, *(крикнул чертенок)* скочи от камъка *(соскочил с камня)* и прегърна Ян Бибиян. *(и обнял Яна Бибияна)* — Ян Бибиян, ти ще ме научиш да правя и аз пакости. *(Ян Бибиян, ты и меня научишь делать пакости)* Аз ще те слушам *(я тебя буду слушать)* и ще ти помагам във всичко. *(и буду помогать тебе во всем)* Аз зная много изкуства. *(я знаю много искусств)* Аз мога да се преправям на всички животни *(я могу превращаться во всех животных)* и да подраждавам гласовете им. *(и подражать их голосам)* Мога да ставам невидим. *(могу становиться невидимым)* Мога да виждам в тъмно, *(могу видеть в темноте)* мога още много и разни работи. *(и могу еще много и разных других вещей)*

Ян Бибиян прегърна приятеля си *(Ян Бибиян обнял своего приятеля)* и заскача от радост. *(и запрыгал от радости)*.

Отког`а, отког`а той търсеше такъв другар! *(сколько времени, сколько времени он искал такого приятеля!)* Сег`а вече няма да се скита сам. *(теперь он уже не будет скитаться один)*

— Ян Бибиян, приемаш ли ме за другар? — извика високо дяволчето и подскокна на един крак.

— Приемам! — каза с готовност Ян Бибиян. — И моят баща е вдигнал ръка от мене. Само че по друга причина. Твоят баща се е

отказал от тебе, защото не си способен да правиш пакости, а моят баща се отказва от мене, защото съм способен само за пакости и за нищо друго.

— Ах! — извика дяволчето, скочи от камъка и прегърна Ян Бибиян.
— Ян Бибиян, ти ще ме научиш да правя и аз пакости. Аз ще те слушам и ще ти помагам във всичко. Аз зная много изкуства. Аз мога да се преправям на всички животни и да подражавам гласовете им. Мога да ставам невидим. Мога да виждам в тъмно, мога още много и разни работи.

Ян Бибиян прегърна приятеля си и заскача от радост.

Откога, откога той търсеше такъв другар! Сега вече няма да се скита сам.

Полностью книгу можно купить на сайте www.franklang.ru в соответствующем языковом разделе (болгарский язык), в подразделе «Тексты на болгарском языке, адаптированные по методу чтения Ильи Франка»